voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 14 december 2021

Onderwerp	Voorgestelde wijze van afdoening van motie M6a-4 Alliantie voor positief opvoeden
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder Michiel van Willigen

Informant I. van Zwol
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 06 38907147
Email I.van.Zwol@zwolle.nl

Bijlagen Motie M6a-4 Alliantie voor Positief Opgroeien in Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. **Doorontwikkeling van allianties voor positief opgroeien**
2. **De voorgestelde wijze van afdoening van de motie motie M6a-4 “Alliantie voor positief opgroeien”**

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In de motie M6a-4 “alliantie voor positief opvoeden” van 29 juni 2020 werd opgeroepen te komen tot een alliantie tussen organisaties die zich willen inzetten voor een positief opgroeiklimaat in Zwolle en de sociale wijkteams om samen te onderzoeken hoe een collectieve aanpak voor vraaggerichte ondersteuning bij gewone opvoedvragen kan bijdragen aan de versterking van de sociale basis. In deze notitie beschrijven wij hoe wij invulling geven aan deze oproep en wij stellen u voor om daarmee deze motie af te doen.

Kernboodschap
Deze nota beschrijft eerst hoe er tot nu toe aan deze allianties is gebouwd rondom drie leeftijdsgroepen. Vervolgens hoe we hier vanaf 2022 verder aan bouwen. We beogen een doorontwikkeling van bestaande allianties voor positief opvoedklimaat op wijkniveau, met aandacht voor collectieve oplossingen in de wijk. In lijn met het programma Kansrijke Start spreken we van coalities.

Consequenties
COALITIES -9 MAANDEN TOT EN MET 4 JAAR
De wijknetwerken Jonge Kind zijn in 2016 opgericht door de Sociaal Wijkteams om met partners rondom het Jonge kind te komen tot lokale (wijk) allianties om domeinoverstijgend (gezondheid, welzijn en veiligheid) en integraal samen te werken rondom het jonge kind. Het gaat hierbij om het versterken van vroegsignalering en vroeg interveniëren en het verkleinen van kansenongelijkheid. In de wijknetwerken participeren kinderopvang, kinderopvang plus van Travers, SWT en integrale vroeghulp. In een tweede ring haken ook de kraamzorg, huisarts, Jeugd GGZ Dimence en Karakter aan.

We zoeken hierin de aansluiting bij flankerend beleid, zoals het onderwijskansenbeleid, de doorgaande leerlijn 0 tot 18 en het gezondheidsbeleid. Het gezondheidsbeleid richt zich ook op het vormen en stimuleren van wijkallianties gericht op de eerste 1.000 dagen van het prille leven. In Stadshagen organiseert zo’n alliantie onder meer ‘Koffie en Koters’, een oudercafé om laagdrempelig met elkaar te kunnen praten over opvoedkwesties.

Van 2020 tot en met 2022 loopt een ZonMW onderzoek vanuit de Werkplaats Sociaal Domein regio Zwolle naar het wijkgericht werken rondom het Jonge Kind. Dit onderzoek vindt plaats vanuit een consortium (onderwijs, kinderopvang, JGZ, SWT, huisartsen, verloskundigen etc.). In Dieze Oost, Zwolle-Zuid en Stadhagen verzamelt een coördinatietrio van een onderzoeker, professional van een van de partners en adviseur ouders (een inwoner met kinderen in de doelgroepleeftijd) wat de behoefte van ouders is en bouwt aan oplossingen vanuit inwonerperspectief. Het doel is dat ouders weten waar ze terecht kunnen voor ondersteuning bij het versterken van hun gewone leven van kinderen van 0 t/m 6 jaar en hun ouders. En dat ouders en beroepskrachten het eens zijn wat goede oplossingen zijn: wanneer wordt het gewone leven echt versterkt? Uiteindelijk gaat het erom dat alle kinderen zo normaal mogelijk mee kunnen doen in de buurt en op school.

COALITIES BASISSCHOOL-LEEFTIJD
Het programma Samen voor een Stevige Basis voorziet in het ontwikkelen van een maatwerkprogramma per basisschool als uitvalsbasis voor steun, hulp en preventie. Elke school bouwt een programma van onderaf, gericht op het versterken van de ondersteuning van kinderen en jongeren

bij opvoeden en opgroeien. Zo zwaar als nodig en zo licht als kan en in verbinding met thuis en de bredere sociale omgeving. Dit is een doorontwikkeling van de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en preventie, voortkomend uit de ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp. Vanuit dit programma werkt elke school met een ondersteuningsteam: een team van IB'er, Jeugdprofessional van de GGD en Jeugd en Gezinswerker van het SWT. Ouders kunnen samen met de leerkracht een beroep doen op dit ondersteuningsteam voor het vaststellen en organiseren van passende ondersteuning rondom opvoeden en opgroeien. We verwachten daarmee de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren te kunnen bevorderen en onnodig beroep op meer gespecialiseerde jeugdhulp te voorkomen.

Eind 2020 zijn we gestart met de Springplank in de wijk Oost, de Vlieger 2 in Midden. In 2021 zijn gesprekken gestart met scholen in de tweede tranche: vier SBO's: Facet, Speelwerk, De Brug, De Sluis, en drie basisscholen: Schatkamer, Zuidster en Triomundo.

COALITIES VOORTGEZET ONDERWIJS-LEEFTIJD
Het programma Samen voor een Stevige Basis is ook voor VO-scholen. VO Capellen Campus, stadsdeel Noord, Meander College stadsdeel Noord en het Greijdanus stadsdeel Zuid. In 2021 zijn in de tweede tranche gesprekken gestart met het Zone College Vmbo.

Ook elke VO-school heeft een Ondersteuningsteam. Deze teams beantwoorden individuele vraagstukken, en agenderen daarnaast collectieve thema's vanuit de informatie over ondersteuningsbehoefte die ook kunnen leiden tot aanpassingen in onderwijs en ondersteuning. Op scholen die werken met Think op School, wordt het daar geboden preventieprogramma mede gevoed door signalen van het OT. Think op School is een sociaal-emotionele leerlijn die erop is gericht om problemen te normaliseren en jongeren weerbaar te maken. Waar nodig worden specifieke maatwerktrainingen ontwikkeld en ingezet, zoals de training Veerkracht om leerlingen te ondersteunen in de omgang met de gevolgen van de Corona pandemie.

DOORONTWIKKELING COALITIES VANAF 2022
We bouwen in 2022 en 2023 verder aan coalities rondom drie ontmoetings-/verzamelplekken. Deze zijn gebaseerd op de plekken waar we zorg en steun nabij kunnen organiseren: thuis, in de wijk, op de scholen. Vanuit deze drie plekken bouwen we aan coalities voor gezond, veilig en kansrijk opgroeien die ook met elkaar weer verbinden:
1. In de wijk: domeinoverstijgend en ketenverbindend samenspel
2. In de school: gezond en veilig opgroeien
3. Thuis: community building & ouderschap

Vanaf 2024 verenigen we deze coalities zodanig dat betrokken partners en inwoners samenwerken in een collectieve aanpak voor vraaggerichte ondersteuning bij gewone opvoedvragen in een sterke sociale basis.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Communicatie
Op 14 december heeft het college besloten tot cofinanciering van het Jeugdeducatiefonds om kansenongelijkheid op scholen verder te verkleinen. Scholen met een hoog percentage kinderen die

opgroeien vanuit achterstandsituaties krijgen hiermee de ruimte de kinderen extra ondersteuning te bieden. We hebben in een persbericht hier aandacht aan besteed.

Vervolg

Doorontwikkeling Coalities

1. In de wijk: domeinoverstijgend en ketenverbindend samenspel

We organiseren een doorstartgesprek over Kansrijke Start met GGD, SWT en de Werkplaats Sociaal Domein. Samen met deze partijen en Pharos bereiden we een volgende fase voor, waarin keuzes gemaakt worden ten aanzien van de regierol om de samenhang tussen de bestaande netwerken en interventies beter in beeld te brengen en te versterken. Zodoende kunnen we samen vanuit de coalities sturen op wat er nodig is rondom kinderen van -1 jaar tot en met 5 jaar en hun ouders. Voor deze leeftijd is het werken vanuit de wijk de logische aanvliegroute voor het organiseren van nabijheid. We willen de coalities verbreden/verdiepen door verder te gaan dan de verbinding tussen het medisch en sociaal domein: we willen deze ook verbinden met de domeinen veiligheid en fysieke omgeving, met tevens oog voor het verbinden van de formele en informele ketens. Versterken van ouderschap staat centraal, werken vanuit data is leidend en monitoren vanuit de inwonerervaring is essentieel.
Kansrijke Start is met het oog op doorlopende leerlijnen en optimale ontwikkelkansen voor elk kind in Zwolle verbonden aan de strategische onderwijsagenda.

In 2022 start de Proeftuin Samenspel in de wijk. In deze proeftuin oefenen we in de praktijk met het verbinden van inwoners, vrijwilligers en professionals rondom hulp en steun aan kinderen, hun ouders/opvoeders en hun context.

2. In de school: gezond en veilig opgroeien

We zien Samen voor een Stevige Basis als belangrijke kapstok voor het vormen van integrale allianties voor positief opgroeien, zowel voor de basisschoolleeftijd als voor de oudere jeugd. Ook hier is het aandachtspunt het samenwerken met informele verbanden en het versterken van ouderschap. Werken vanuit data is leidend en monitoren vanuit de inwonerervaring is essentieel.
Samen voor een stevige Basis is onderdeel van de Strategische onderwijsagenda. Vanuit de Strategische Onderwijsagenda werken we op scholen waar het programma nog niet wordt uitgevoerd in brede zin aan coalities voor gezond en veilig opgroeien. Rondom deze agenda is een goed werkende overlegstructuur tussen onderwijs en gemeente gebouwd, met een onderliggende infrastructuur. Deze structuur biedt een goede basis om te sturen op informatie en keuzes m.b.t. mentale en fysieke preventie & gezondheid vanuit en naar het onderwijs. Een volgende stap om samen met de scholen en partners tot samenwerkingsafspraken op basis van deze structuur te komen.

3. Community building & ouderschap

De derde kapstok die we kiezen is community building en ouderschap. We gaan vanaf 2022 meer aandacht geven aan het versterken van de pedagogische civil society. Dit is primair een proces van onderop, een proces dat je vanuit de overheid kan ondersteunen en faciliteren (Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, 2013). Aandacht voor ouderschap en het organiseren van onderlinge steun daarbij is niet nieuw voor ons. Het team Scheiding & Relaties zoekt bijvoorbeeld expliciet met het oog hierop aansluiting bij Centering Parenting. Het ‘laten ontstaan’ hiervan van onderop, of het ‘faciliteren’ hiervan is nog redelijk onontgonnen terrein. De Werkplaats Sociaal Domein heeft een good practice neergezet in de wijknetwerken jonge kind. We willen verkennen hoe we de komende tijd, ook middels bovenstaande aanpakken, meer mogelijkheden kunnen creëren voor het laten groeien van de pedagogische civil society.

Voor alle coalities geldt dat we werken vanuit data, coalities wijkgericht versterken over de grenzen van domeinen en ketens heen, en ouderschap versterken.

Deze drie kapstokken vormen de komende jaren de bouwstenen voor preventief jeugdbeleid in de sociale basis. Ze sluiten aan bij de ‘’Samenspelvisie Jeugd’’ en de ‘’Visie voor de Sociale Basis’, met name t.a.v. de pijler ‘samenkracht’.

Openbaarheid

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer